εισαγωγή

α πόλη

β νεκροταφείο

1200π.Χ-1 αιω μ.Χ
Πολύ συνηθισμένο φαινόμενο η αποτέφρωση των νεκρών στην Ελλάδα.
Έχουν βρεθεί τεφροδόχοι και λάρνακες στον Κεραμεικό και σε πολλά νεκροταφεία σε γνωστές πόλεις της Αρχαίας Ελλάδας.

Βυζαντινό τοπογραφικό μοντέλο νεκροταφείου.
Ασαφή όρια.

19ος αιώνας
Ανέγερση τοίχων.Το νεκροταφειό διατηρεί την κεντρική του θέση, αλλά απομονώνεται οπτικά.

1917
Το Δ.Σ. του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών τάσσεται δημόσια υπέρ της αποτέφρωσης .

1946
Ίδρυση του πρώτου συλλόγου υπέρ της αποτέφρωσης από τα μελή του Ιατρικού Συλλόγου Αθηνών.

δεκαετία ΄60 και μετά
εκτοπισμός νεκρικού χώρου

1987
Αποστολή σχετικής επιστολής στην Ιερά Σύνοδο της Εκκλησίας της Ελλαδός από τον δήμαρχο Αθηναίων Μιλτιάδη Έβερτ.

2006
Ψήφιση νόμου για την καύση ημεδαπών ή αλλοδαπών των οποίων οι θρησκευτικές πεποιθήσεις το επετρέπουν.

2010
Υπουργική απόφαση περί ρύθμισης θεμάτων τεχνικού χαρακτήρα για την ίδρυση και λειτουργία κέντρων αποτέφρωσης νεκρών. Καθορίζονται και οι ελάχιστες κτιριολογικές απαιτήσεις.

2019
Έναρξη λειτουργίας του πρώτου αποτεφρωτηρίου νεκρών στην Ελλάδα στην Ριτσώνα Ευβοίας.

Πιθανή εξέλιξη: νεκροταφείο ως τοπιακός χώρος

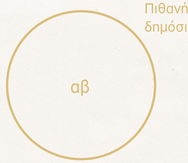

Πιθανή εξέλιξη: νεκροταφείο ως δημόσιος χώρος

διάγραμμα ποσοστών αποτέφρωσης ανά χώρα

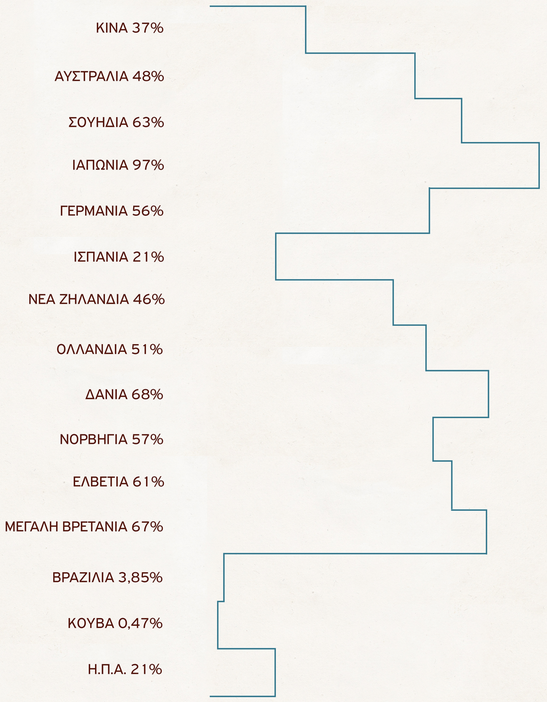

The Funeral of Shelley, 1889, Louis Edouard Fournier

Χρυσή λάρνακα Φιλίππου Β΄, Κλασική περίοδος 336 π.Χ.

Τεφροδόχος Αλεξάνδρου Δ',310 π.Χ.

Τεφροδόχος αμφορέας 10ος αιώνας π.Χ.

The Funeral of a viking,1893, Frank Bernard Dicksee

Mahatma Gandhi cremation funeral pyre ,Delhi,India,1948

Cremation tower (Wadah),Indonesia,1926

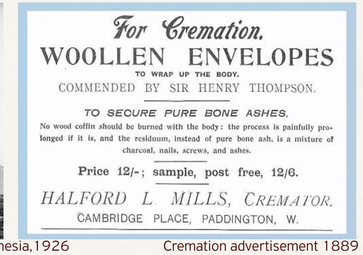

Cremation advertisement 1889

The Funeral Games of Patroclus, 1778, Jacques-Louis David.

Columbaria of Vigna Codini

«ποίησαν δὲ πυρὴν ἑκατόμπεδον ἔνθα καὶ ἔνθα, ἐν δὲ πυρῇ ὑπάτῃ νεκρὸν θέσαν ἀχνύμενοι κῆρ.
πολλὰ δὲ ἴφια μῆλα καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς πρόσθε πυρῆς ἕδερόν τε καὶ ἄμφεπον· ἐκ δ᾽ ἄρα πάντων
δημὸν ἑλὼν ἐκάλυψε νέκυν μεγάθυμος Ἀχιλλεὺς ἐς πόδας ἐκ κεφαλῆς, περὶ δὲ δρατὰ σώματα νήει.»
Όμηρος, Ιλιάδα, ραψωδία Ψ, 164-169

ανάλυση ευρύτερης περιοχής

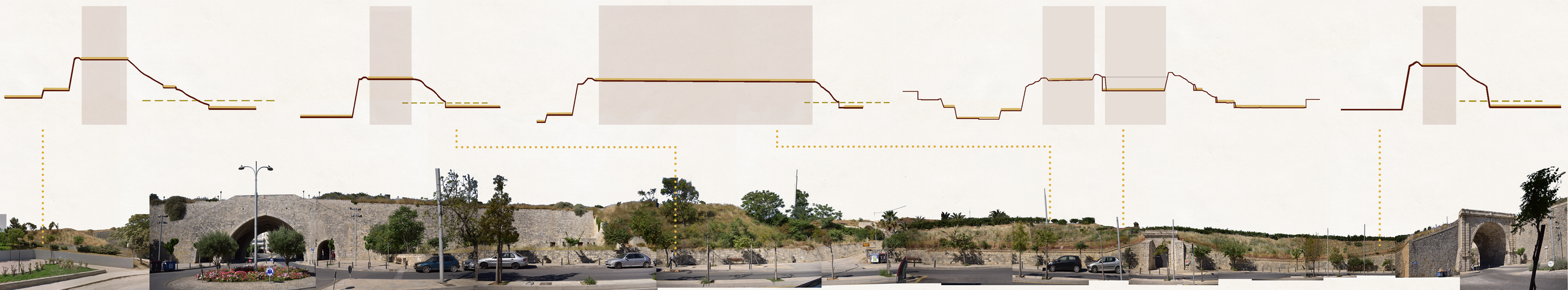

ανάλυση περιοχής μελέτης | πρώην Πανάνειο νοσοκομείο Ηρακλείου

χάρτης ανάλυσης περιοχής

- συνδέσεις - προσβάσεις
- χώροι πρασίνου
- πλατείες
- σημεία ενδιαφέροντος

1895
Ξεκινάνε οι εργασίες κατασκευής του Πανάνειου Νοσοκομείου

1896-1900
Διακοπή εργασιών

1902
Ολοκλήρωση κατασκευής

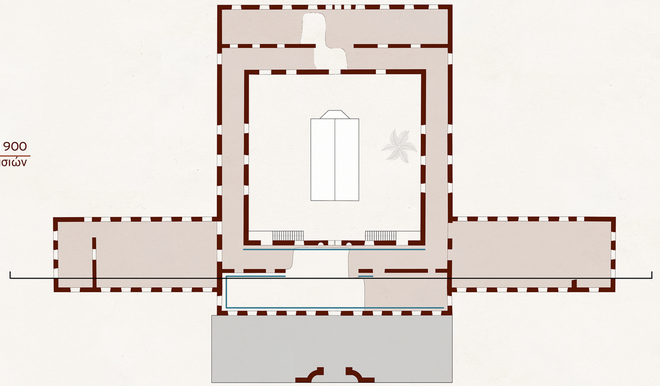

κάτοψη υφιστάμενης κατάστασης

1970
Σταματάει η λειτουργία του νοσοκομείου

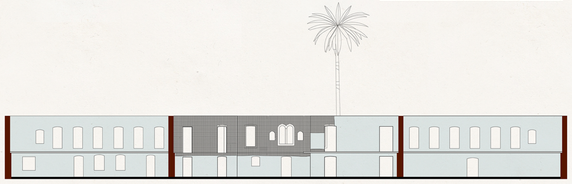

τομή υφιστάμενης κατάστασης

1987
Κηρύσσεται διατηρητέο μνημείο του Ηρακλείου

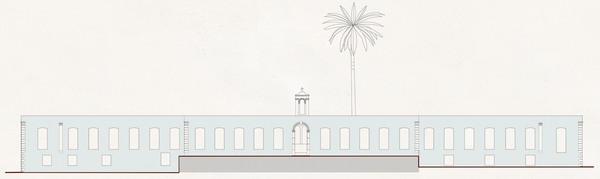

όψη κεντρικής εισόδου 2020

2003
Υπογράφεται η σύμβαση αποκατάστασης και επανάχρησης του κτιρίου ως κέντρο μητέρας - παιδιού

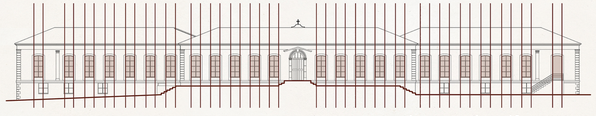

όψη κεντρικής εισόδου 1902

2020
Παραμένει εγκαταλελειμμένο με ημιτελή αποκατάσταση

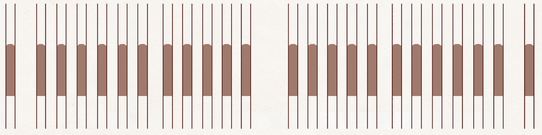

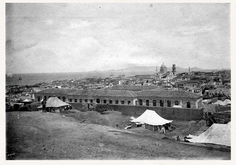

- υφιστάμενα δάπεδα
- εμφανές πλέγμα από σιδερόβεργες
- προσθήκη μελέτης 2003
- τεχνική gunite

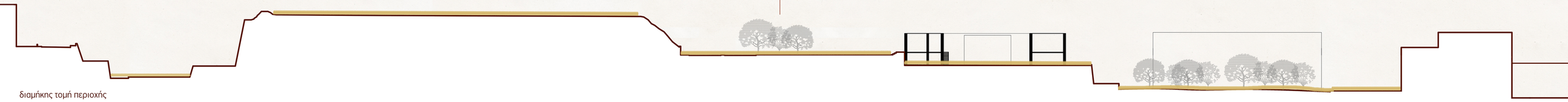

διαμήκης τομή περιοχής

σχέδιο γενικής διάταξης

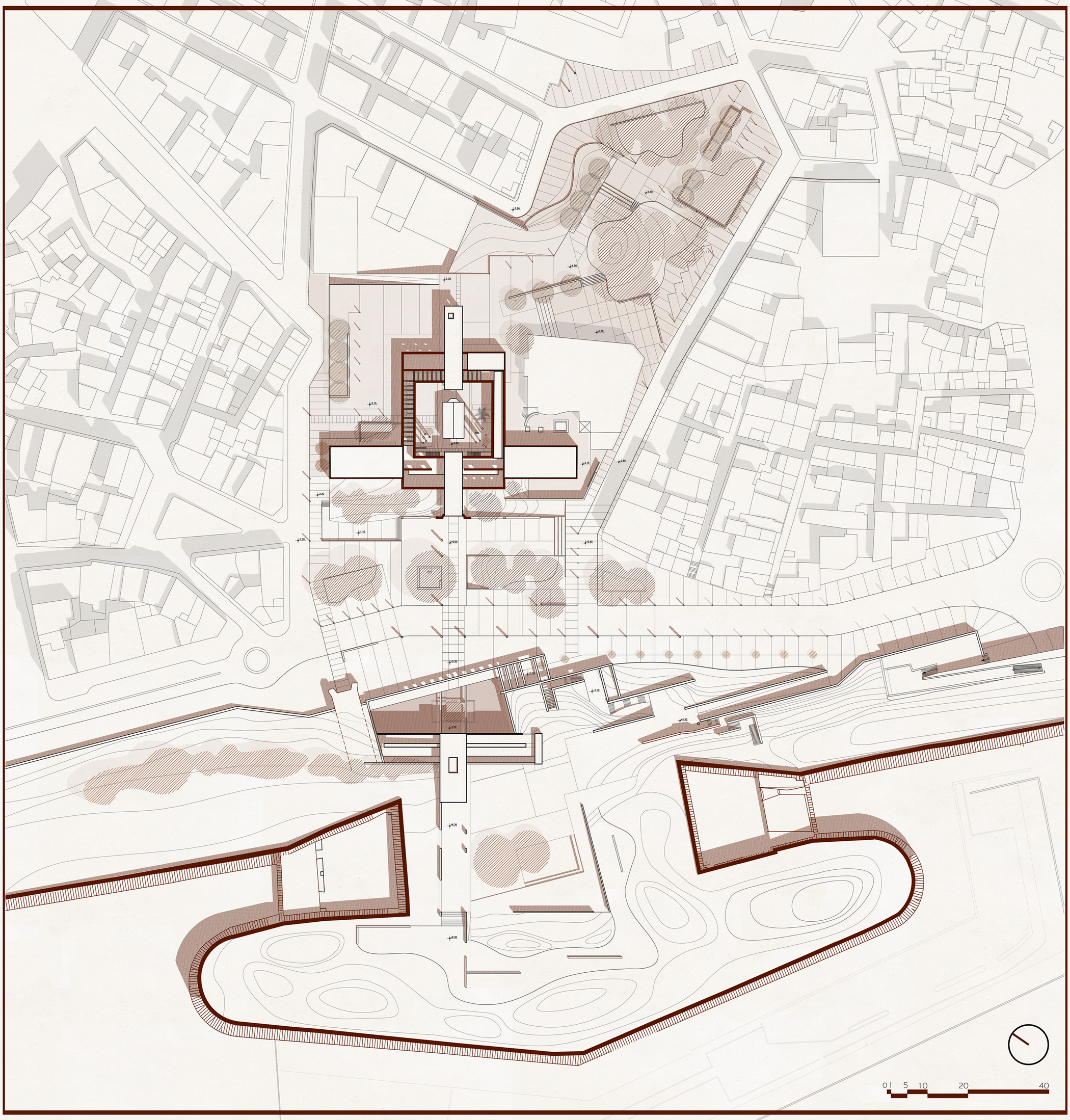

ανατολική άποψη | αξονομετρική απεικόνιση

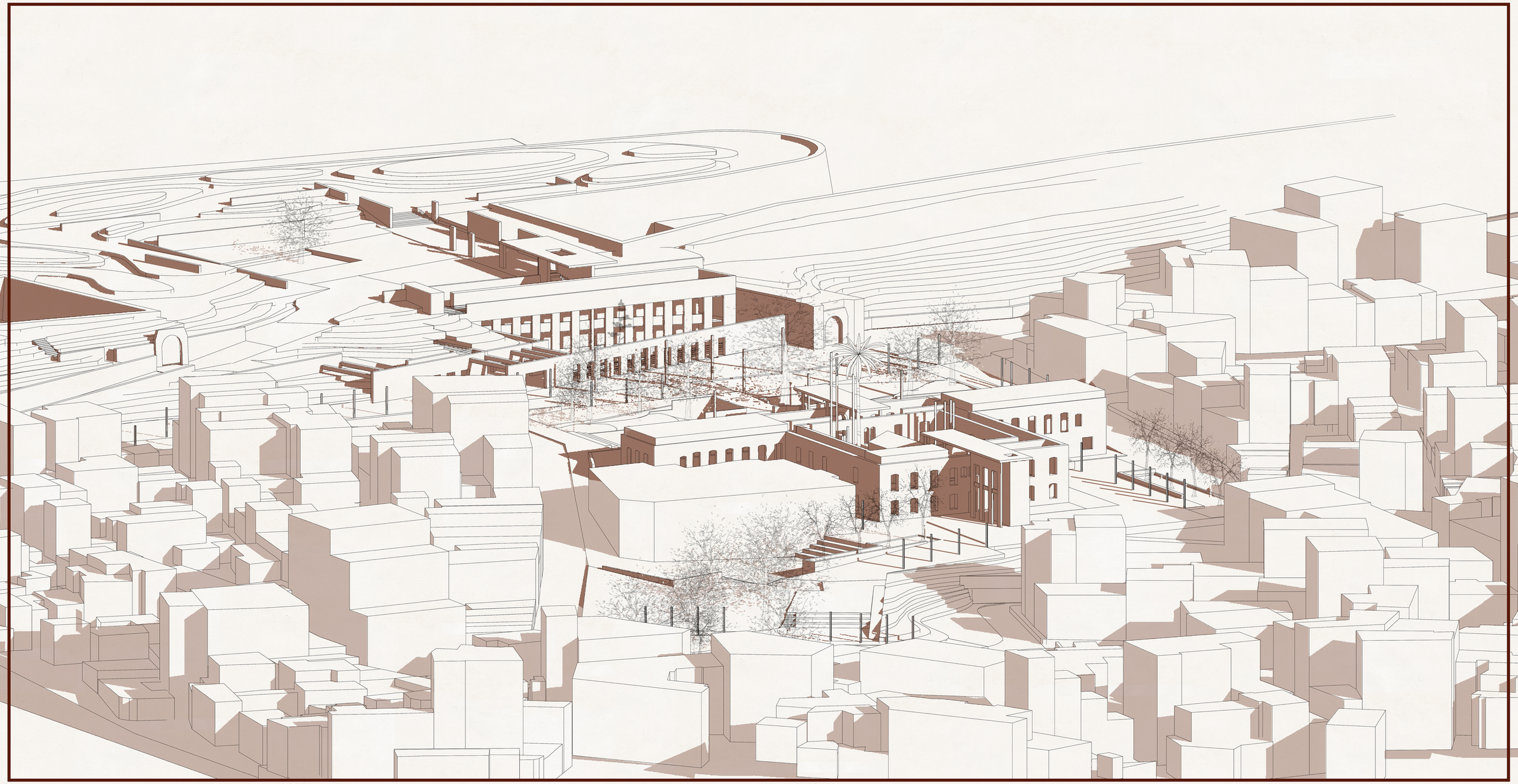

πρόταση | στάθμη ισογείου - επίπεδο πλατείας

όψη νέου κτιρίου | πρανές προμαχώνα

άποψη πλατείας | είσοδοι κτιρίων

τομη 1-1 | αίθριο πανανείου

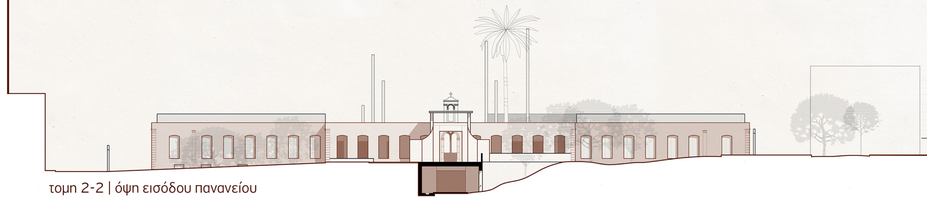

τομη 2-2 | όψη εισόδου πανανείου

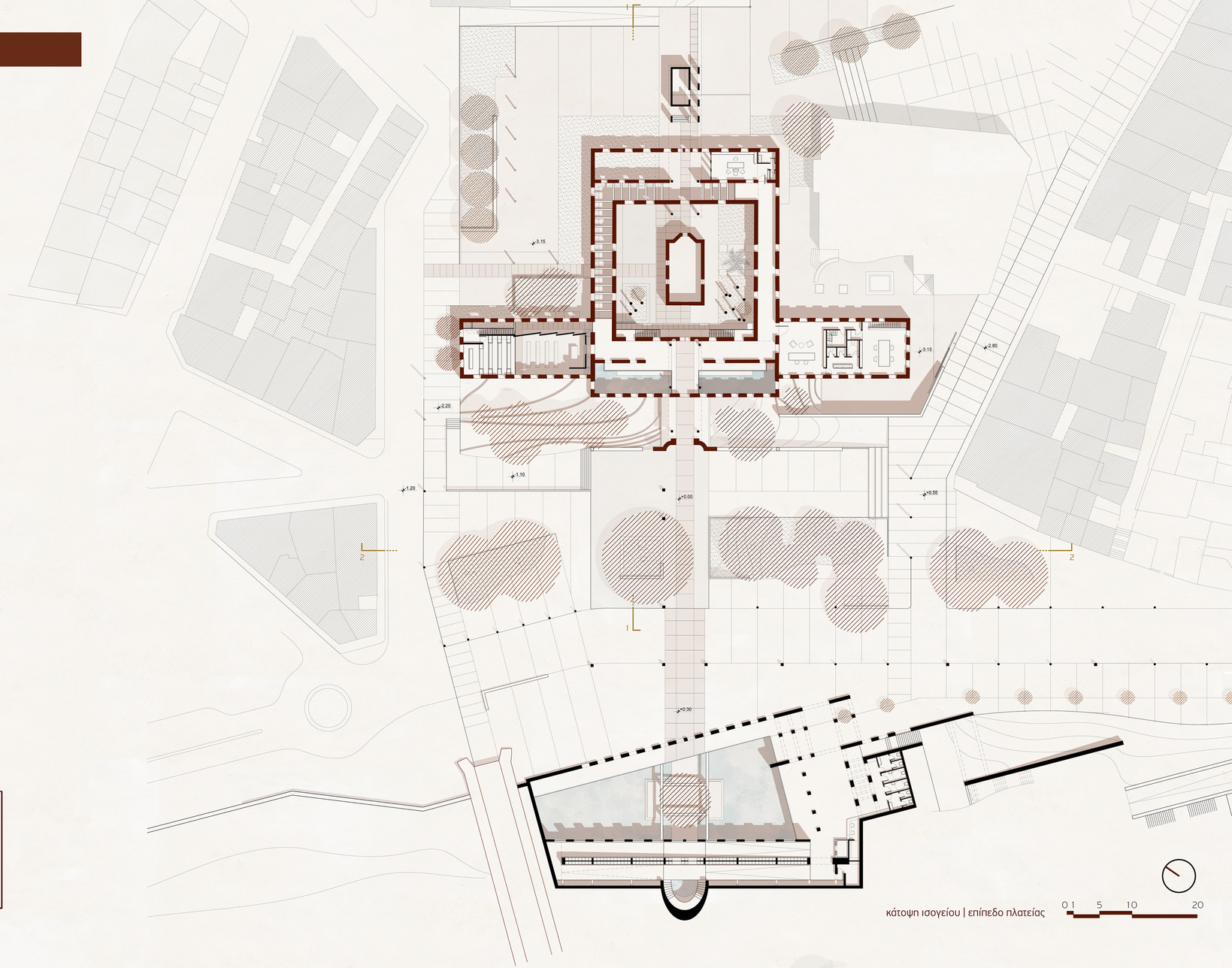

κάτοψη ισογείου | επίπεδο πλατείας

0 1 5 10 20

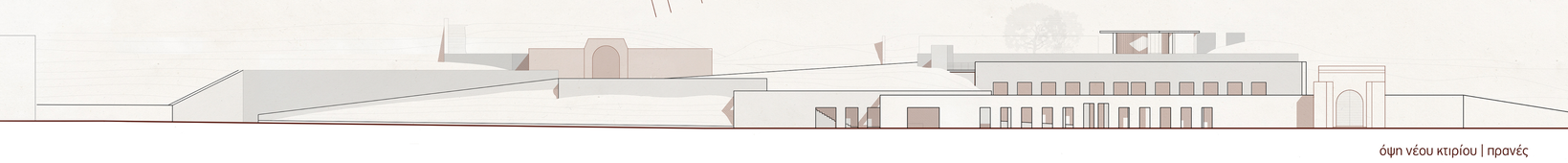

όψη νέου κτιρίου | πρανές

πρόταση | στάθμη υπογείου - επίπεδο πάρκου

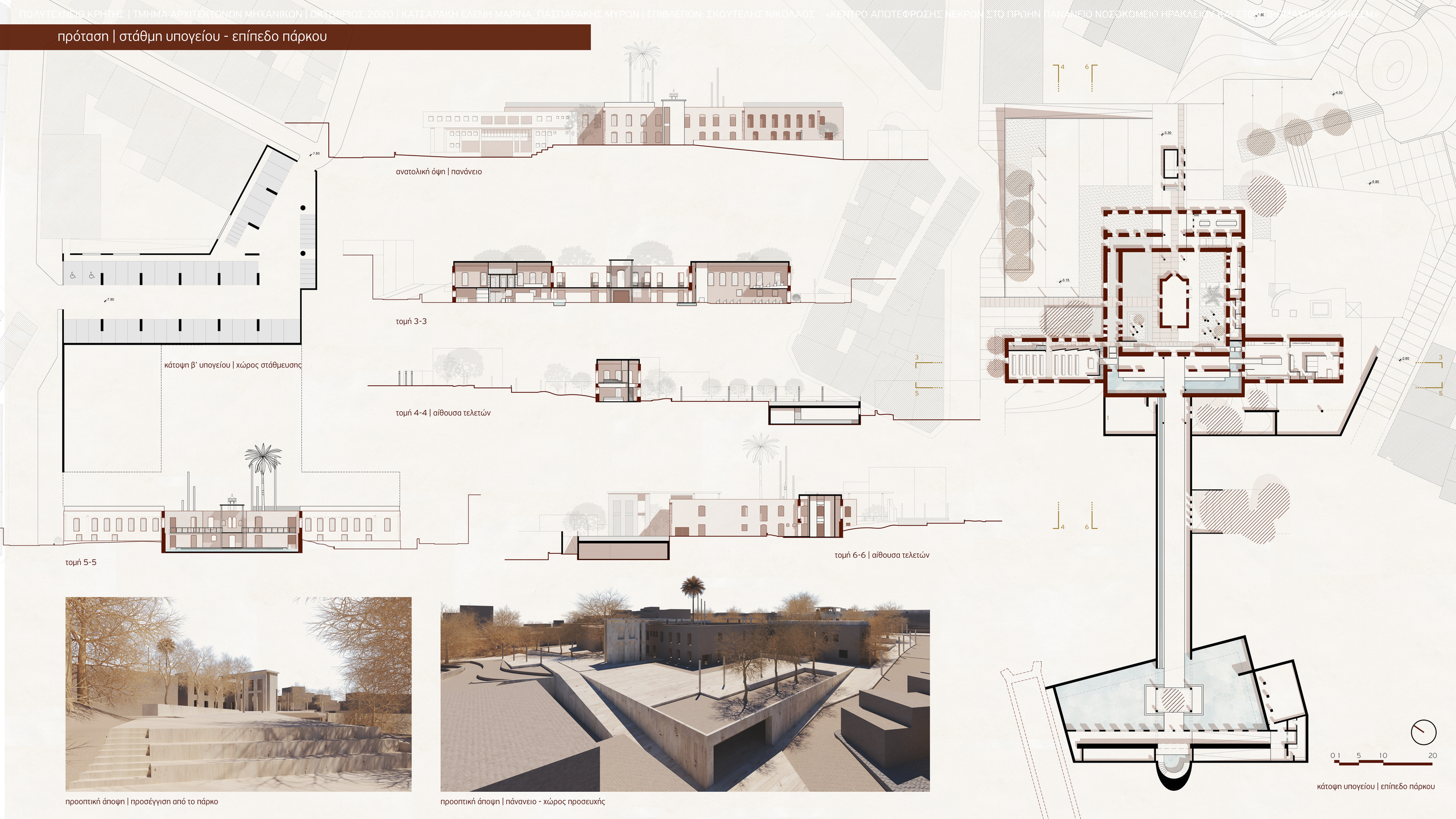

πρόταση | στάθμη ορόφου - επίπεδο προμαχώνα

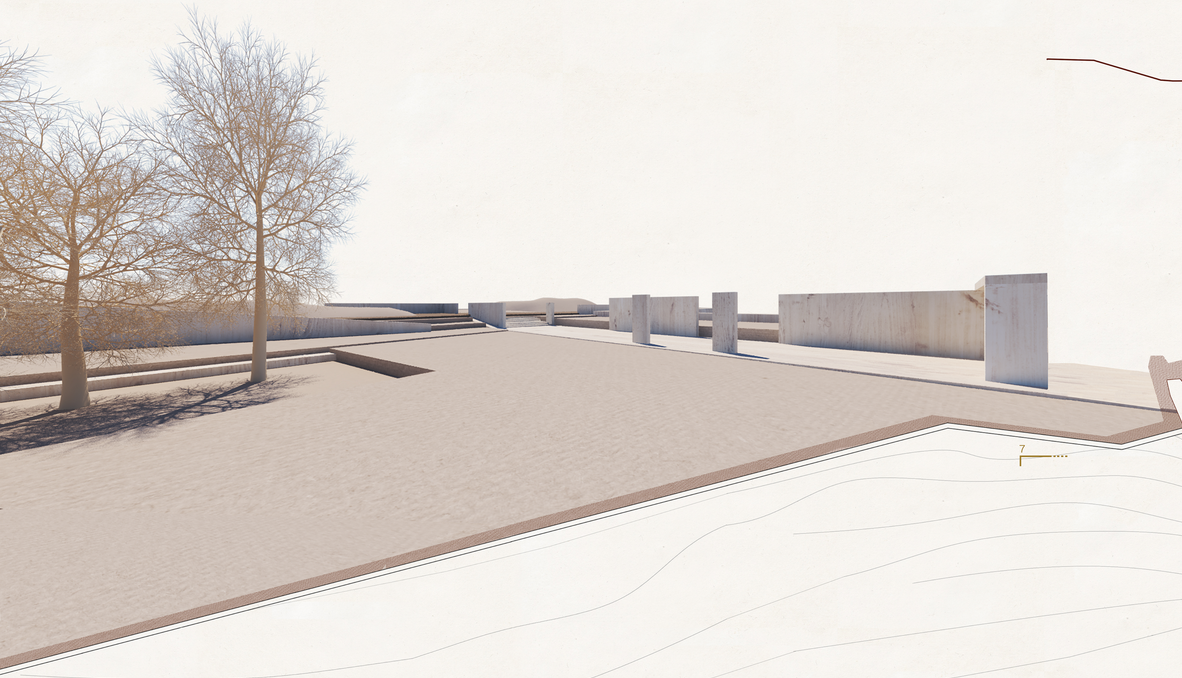

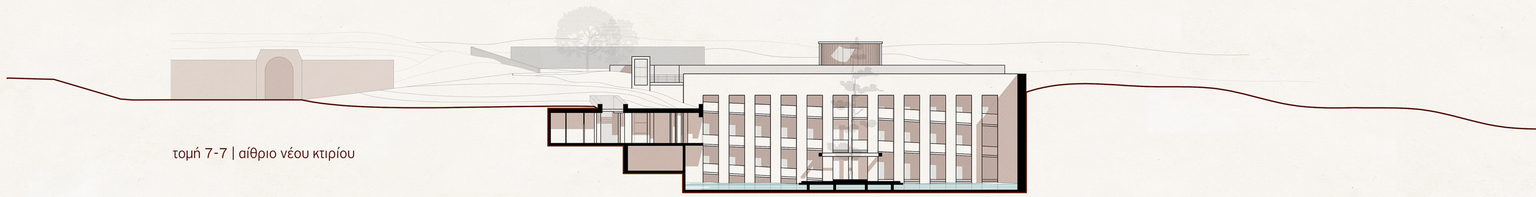

τομή 7-7 | αίθριο νέου κτιρίου

0 | 5 10 20

κάτοψη ορόφου | επίπεδο προμαχώνα

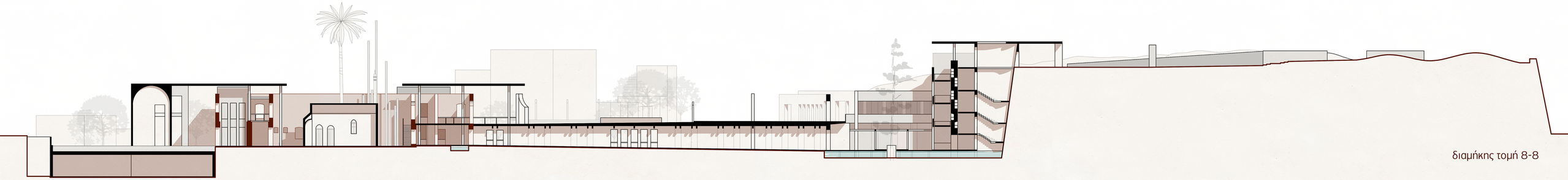

διαμήκης τομή 8-8

0 1 5 10 20

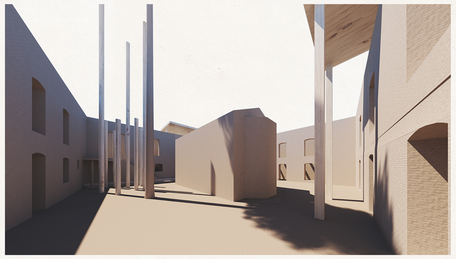

αίθριο Πανανείου

αίθριο νέου κτιρίου

υπόγεια σύνδεση αιθρίων

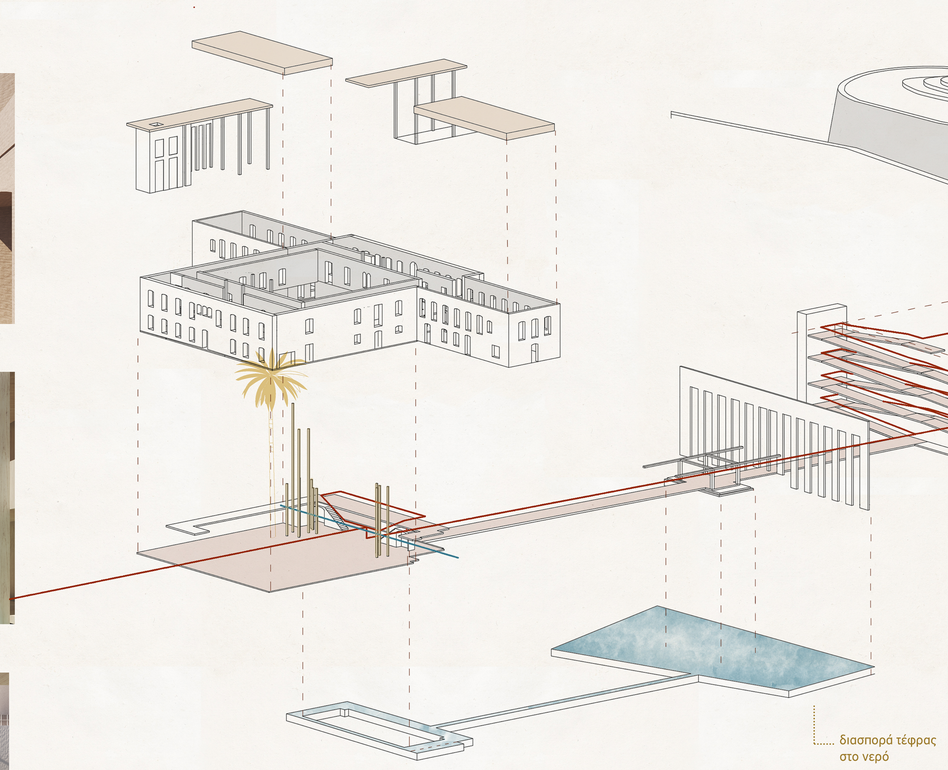

κίνηση σορού
κίνηση συγγενών
στοιχείο νερού
τοιχεία επιγραφής ονομάτων
τοιχεία οριοθέτησης σημείων ταφής τρεφροφυλακιών

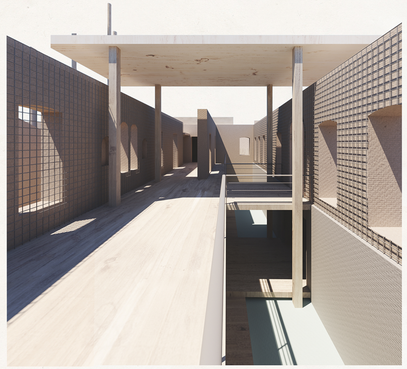

κεντρική είσοδος Πανανείου

κεντρική είσοδος νέου κτιρίου

πρόταση | κατασκευαστικές λεπτομέρειες

στέγαστρο

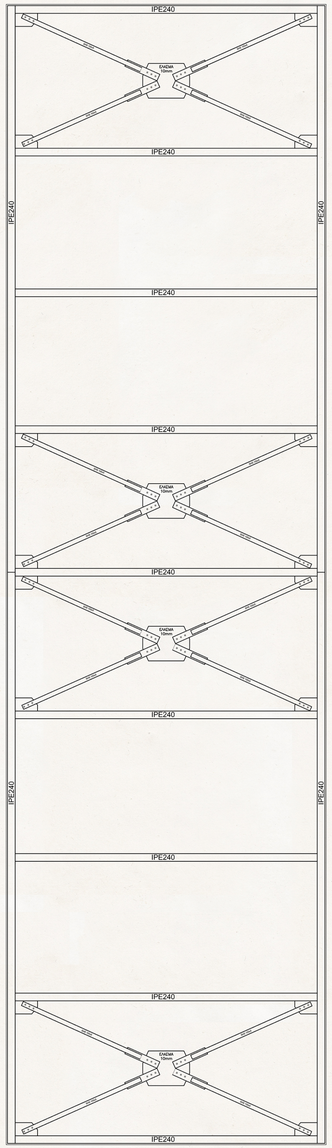

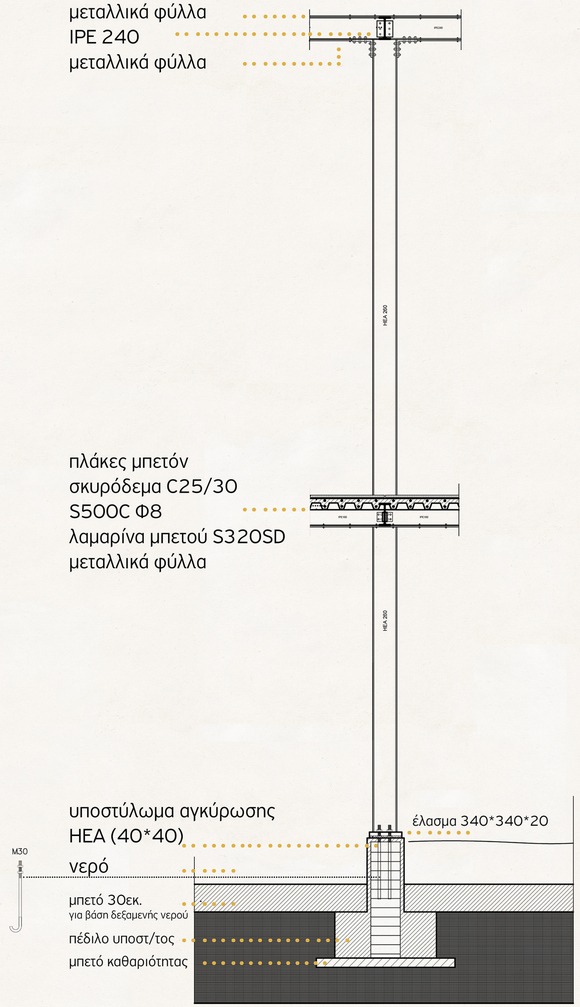

τομή πανάνειο

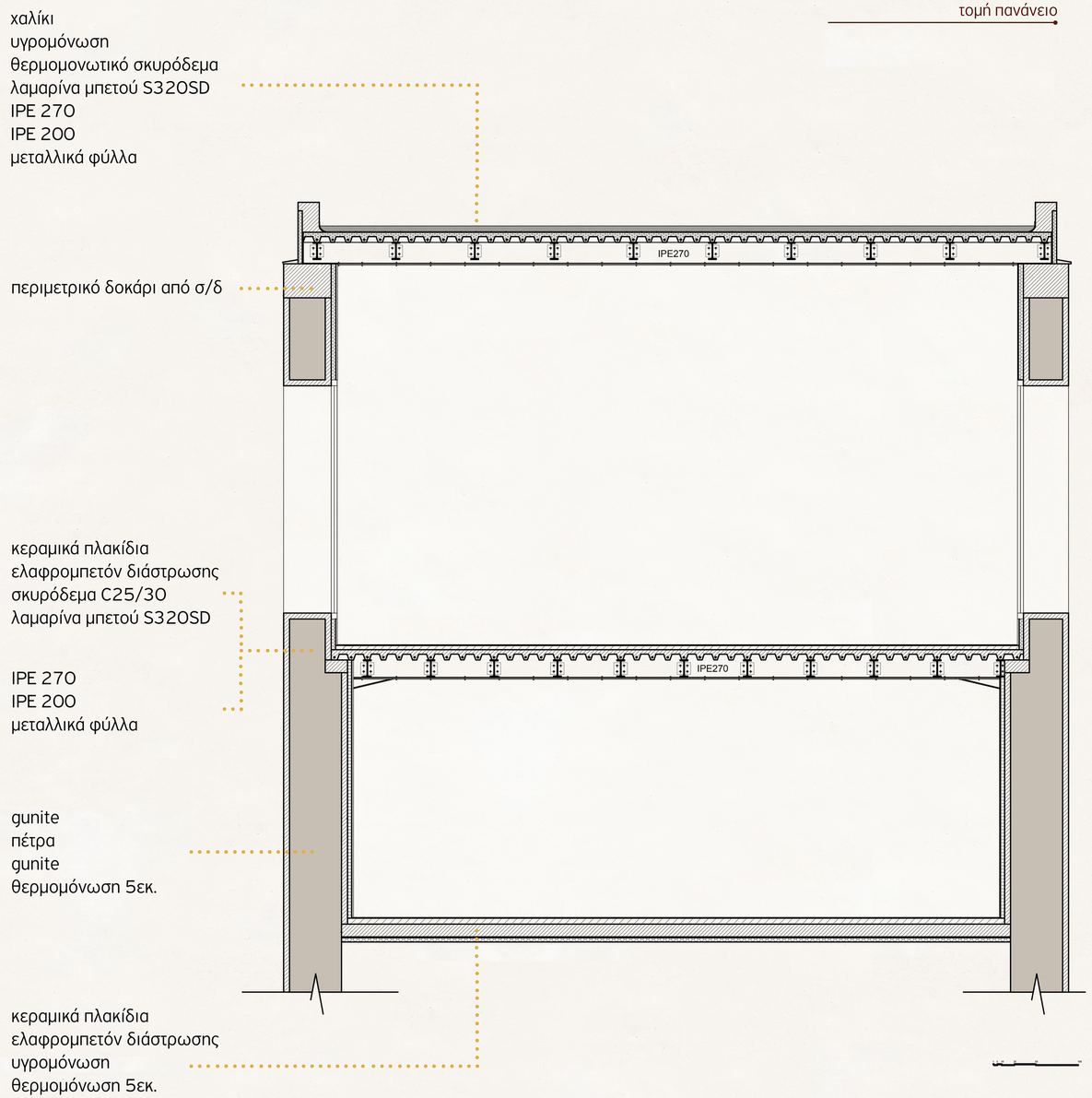

προοπτικές απεικονίσεις

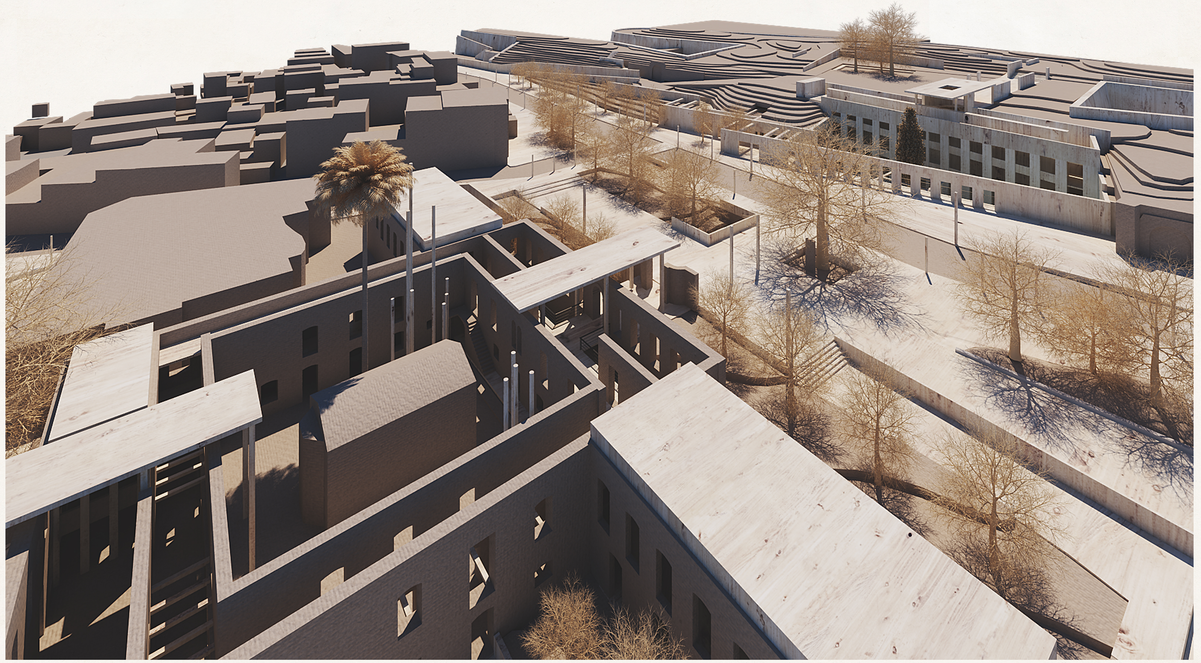

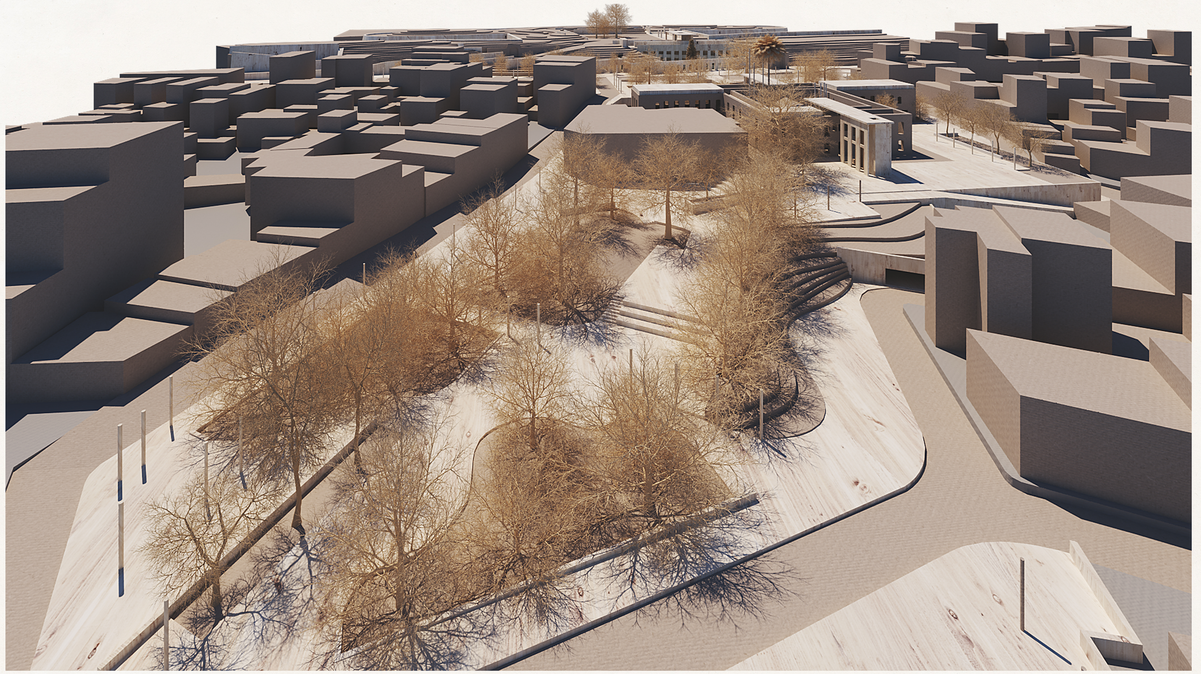

φωτογραφίες μακέτας

